

Vägverket
Röda vägen 1
781 87 BORLÄNGE

Stockholm 2008-03-10

Yttrande över förslag till Vägverkets föreskrift (VVFS) om utbildningsverksamhet för yrkesförarkompetens

Bussarbetsgivarna och Svenska Bussbranschens Riksförbund (BR) får härmed avge gemensamt yttrande över Vägverkets förslag till föreskrift.

Bussarbetsgivarna och BR har haft samråd med godstrafiksektorns organisationer och tillsammans med TYA, Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd, utarbetat ett yttrande över förslaget. TYA har idag sänt detta yttrande till Vägverket (yttrandet bilägges). Bussarbetsgivarna och BR ansluter sig därför helt till detta yttrande och vill dessutom göra följande kommentarer i anslutning till yttrandets punkt 6 och 9.

Till punkt 6

Vi anser, naturligtvis med respekt för relevant lagstiftning, att det bör vara tillåtet att använda sig av oregistrerade fordon inom utbildningen.

Till punkt 9

Vi vill understryka att om föreskriftens utformning leder till svårigheter att använda lätt tillgängliga fordon – t ex företagets (åkeriets) egna fordon – för fortbildningsändamål riskerar det att körövningsmoment väljs bort som en del av fortbildningen.

Med vänlig hälsning

Bussarbetsgivarna

Peter Jeppsson

Svenska Bussbranschens Riksförbund

Anna Grönlund

STOCKHOLM DEN 10 MARS 2008

Till Vägverket
registrator@vv.se

REF; yttrande över förslag till Vägverkets föreskrift (VVFS) om utbildningsverksamhet för yrkesförarkompetens

TYA, Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd, är en organisation vars medlemmar är organiserade hos arbetsmarknadens parter inom transportbranschen. Vår verksamhet omfattar cirka 54 000 yrkesförare inom avtalsområdet för kollektivavtalet mellan Biltrafikens Arbetsgivareförbund och Svenska Transportarbetareförbundet. Dessa två organisationer – vilka är att betrakta som våra största huvudmän – utgör dessutom de främsta intressenterna bland våra ägare i förhållande till detta yttrande.

Parterna i TYA har enats om nedanstående synpunkter i förhållande till ovan rubricerade föreskrift. Om inte annat anges avser hänvisningar till paragrafer innehållet i den rubricerade föreskriften.

Övergripande

- 1) Transporter av gods och människor uppfyller som alla vet en livsviktig samhällsfunktion. Den aktuella föreskriften synes inte innehålla en konsekvensbedömning beträffande ansvaret för att samhället kommer att klara av den utbildning som föreskriften ställer krav på – bland annat förutser vi en stor brist på kompetenta personer som kan utföra alla nödvändiga transporter. TYA efterlyser en konsekvensanalys i det avseendet.
- 2) TYA efterlyser även en konsekvensbedömning av regelverket avseende huruvida den svenska utbildningsstrukturen i befintlig och/eller utbyggd form är tillräcklig för att klara av det utbildningskrav som följer av den aktuella regleringen. I sammanhanget finns det skäl att återkomma till vår oro för att etablerade och väl uppbyggda utbildningssystem (t ex APL-systemet) får svårigheter att möta de krav som vägverket ställer på en utbildare. De närmare skälen härför utvecklas nedan.
- 3) Vid ett möte med Vägverket den 5 mars uttryckte vägverket att en utbildare som ansöker om tillstånd för att bedriva utbildning måste kunna tillhandahålla all typ av utbildning som följer av bilagan till förordning (2007:1470) om yrkesförarkompetens. En sådan tolkning skulle medföra omfattande konsekvenser för den nuvarande utbildningsstrukturen i Sverige och skulle bidra till en rad oönskade konsekvenser;
  - a) utbildare som i dag är verksamma inom ett eller ett fåtal expertområden (inom främst fortbildningen) skulle vara diskvalificerade från att få tillstånd att bedriva utbildning;
  - b) marknaden inom främst fortbildning skulle koncentreras till ett fåtal stora aktörer vilket av naturliga skäl skulle påverka prisbilden för tillgänglig utbildning;
  - c) ett fåtal större marknadsaktörer skulle sannolikt innebära en inbromsning av utvecklingen inom utbildningsbranschen.
- 4) TYA utgår från att föreskriften gör det möjligt för godkända utbildningsanordnare att använda sig av underentreprenörer trots att dessa saknar tillstånd att bedriva utbildning enligt föreskriften. Vår uppfattning är att användandet av underentreprenörer endast aktualiserar en anmälningsskyldighet beträffande lärare och lokaler.

Blandade frågeställningar – mer detaljerat

- 5) Beträffande utbildningsinnehållet i fortbildningen är det vår uppfattning att marknaden – arbetsgivare och arbetstagare i samverkan – bör kunna bestämma vilket innehåll som är lämpligt för den enskilde med beaktande av bilagan till förordning (2007:1470) om yrkesförarkompetens.

- 6) Vi anser att vissa av kraven i **2:3** är för högt ställda. Detta gäller främst **punkterna 5 och 8 samt paragrafens andra stycke**. Den här typen av krav känns relevanta i situationer med utbildare som levererar utbildning från ett fast driftställe under lång period. Verkligheten ser dock väldigt många gånger annorlunda ut – utbildningen sker i kundernas lokaler, på väg, i hyrda möteslokaler över hela Sverige etc. Att beskriva lokalernas utseende, storlek och placering samt att skicka in hyreskontrakt skapar i sådana situationer en stor administration.
- 7) Av **3:2** framgår att lärare skall ha "...minst tre års erfarenhet från den typ av transportbransch utbildningsverksamheten avser". Visserligen är det positivt att branschereferens är förutsatt men när man även tar hänsyn till 3:6 uppstår konsekvenser som inte förefaller eftersträfvade. Bland annat skulle trafikskolelärare, oaktat en omfattande erfarenhet, inte medges rätt att tillhandahålla körträning i samband med grundutbildningen i o m avsaknaden av den förarreferens som förutsatts i **3:6**. Enligt vår uppfattning kan en lärare med mångårig erfarenhet av körträning vara lika lämpad som lärare för framförande av fordon som en person med endast mångårig branschereferens.
- 8) TYA utgår från att **4:2** öppnar för en bred användning av simulatorer och att avsikten t ex inte är utesluta simulatorer som avser annat än körning.
- 9) I **4:3** stadgas att fordon som används i undervisningen skall vara lämpliga för utbildning för yrkesförarkompetens. Vi anser att skrivningen inte skall begränsas till fordon – snarare bör alla läromedel som används i sammanhanget uppfylla lämplighetskriteriet. Vi utgår från att föreskriftens tillämpning inte hindrar att körträning under fortbildningen kan utföras med fordon av den typ som föraren normalt använder i sin yrkesutövning under förutsättning att grundläggande krav beträffande utförande och utrustning är uppfyllda liksom att fordonet även i övrigt är lämpat för den typ av körövning som avses.
- 10) Det finns, med undantag för vad som angivits ovan, en förståelse för anmälningsskyldigheten enligt **5 kapitlet**. Vi hoppas att tillämpningen av reglerna möjliggör att utbildare anmäler förändrade förhållanden även efter en genomförd utbildning förutsatt att anmälan sker i nära tidsmässig anslutning till den nya omständigheten.
- 11) Föreskriftens **6:2** synes utesluta möjligheten för en elev att genomgå teoretiska ämnen inom ramen för den grundläggande utbildningen innan vederbörande har ett körkort med minst körkort B. Vi har svårt att förstå rimligheten i att det förutsätts körkortsbehörighet för att studera teoretiska ämnen av ovan nämnda slag. Vi anser därför att föreskriften bör öppna upp för en sådan möjlighet. Denna möjlighet skall läsas i ljuset av en bransch som har ett stort rekryteringsproblem.
- 12) Branschens företrädare har under en lång period givit uttryck för oro för utevaron av en central databas till vilken man kan delrapportera genomgången fortbildning. Vid ett möte med Vägverkets företrädare den 5 mars förklarades att frågan inte faller inom Vägverkets behörighet till följd av skrivningen i förordning (2007:1470) om yrkesförarkompetens. Oaktat detta vill TYA även här framföra uppfattningen att det bör finnas en databas med möjlighet att delrapportera. En relevant frågeställning är; "hur skall en enskild individ som förlorat dokumentationen som utvisar genomgången men ej komplett fortbildning förfara om utbildningsgivaren som givit utbildningen gått i konkurs?" Vidare kan man diskutera konsekvenserna av regleringen i **5:7 2 st i förordning (2007:1470)** läst i kombination med föreskriftens **7:5 2 st**, dvs situationer där en förare genomfört delar av fortbildningen hos flera utbildningsanordnare. Den synes kunna leda till situationer där det åligger utbildningsanordnare en skyldighet att, om den enskilde individen inte själv kan styrka det, efterforska fakta om samtliga tidigare förekommande delkurser.
- 13) Av **7:2 och 4** i föreskriften följer en arkiveringsskyldighet i samband med tillsyn för utbildare som är maximerad till två år. Vid utevaro av en central databas (se ovan) men även annars förespråkar vi att det införs en arkiveringsskyldighet för utbildare som överskrider fortbildningsperioden med minst ett år. Initialt torde detta innebära åtta år eftersom förare med hävdvunnen kompetens skall fortbildas

inom sju år från den 10 september 2008 respektive 2009.

- 14) Vi föreslår att Vägverket i **7:2 2 st** använder sig av samma begrepp som i återfinns i förordning (2007:1470). Sålunda föreslår vi att begreppet "delkurs" används i stället för "genomförd del".

TYA bedömer att arbetet med det nationella regelverket kopplat till direktiv 2003/59/EC skett i en positiv anda. Vi anser det emellertid olyckligt att Vägverket vid framtagandet av den nu aktuella föreskriften i stor utsträckning agerat självständigt. Vi tror att man med hjälp av arbetsgrupper med däri ingående branschrepresentation skulle undvikit flera av de frågetecken som återfinns ovan.

TYA ställer sig i övrigt positivt till en dialog kopplat till de kommande föreskrifterna då dessa är av stor betydelse för det faktiska innehållet i och tillämpningen av den aktuella lagstiftningen.

Med vänlig hälsning,
Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bill Rehn', written in a cursive style.

Bill Rehn
VD

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Caj Luoma', written in a cursive style.

Caj Luoma